

Publieke samenvatting voor het Belgische Operationeel Programma “Vooruitziend en voortvarend” binnen het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij, als onderdeel van het jaarverslag 2020.

1. Identificatie van het jaarlijks uitvoeringsverslag.

CCI	2014BE14MFOP001
Titel	Vooruitziend en voortvarend
Versie	5.0
Verslagjaar	2020
Datum van goedkeuring monitoringscomité	20/05/2021

2. Overzicht van de uitvoering.

Het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij is het structuurfonds specifiek gericht op de ondersteuning van de visserij- en aquacultuursector binnen het bredere marien/aquatich milieu. Elke lidstaat moet in een operationeel programma, de prioriteiten en uitvoeringsmodaliteiten vastleggen voor de periode 2014 tot 2020. Uitgebreide informatie en referentiedocumenten zijn terug te vinden op:

<http://lv.vlaanderen.be/nl/visserij/subsidies-visserij>

<https://agriculture.wallonie.be/feamp>

http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/index_nl.htm

Het Belgisch Operationeel Programma (OP) werd goedgekeurd op 02/12/2015 bij uitvoeringsbesluit van de Commissie C(2015)8766. Dit beslaat twee grote deelprogramma's waarbij Vlaanderen zich richt op de visserij/aquacultuur en het marien milieu terwijl dit voor Wallonië puur de aquacultuur binnen het aquatisch milieu betreft. De activiteiten onder het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV) verliepen vlot en efficiënt tot dusver. 2020 bleek zowel een complex als moeilijk jaar omwille van de Brexit en de Covid-19 crisis. Het programma heeft hier goed en snel op gereageerd met onder meer een wijziging van het operationeel programma om de maatregel tijdelijke stillegging te kunnen toepassen voor de visserijsector. De samenwerking met de Brexit Adaptatie Reserve en het Covid-19 noodfonds is op momenteel nog hoogst onduidelijk. Ook de opmaak van het nieuwe Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en aquacultuur (EFMZA) zal het verdere verloop van het programma beïnvloeden.

282 projecten zijn inmiddels goedgekeurd en volop in uitvoering gebracht, waarvan respectievelijk 251 en 31 in Vlaanderen en Wallonië. Deze acties, verspreid over diverse maatregelen en unieprioriteiten, omvatten 90% van de beschikbare financiële enveloppe voor de werkingsperiode 2014-2020. De uitbraak van Covid-19 en de mondiale crisis was dé omwenteling in 2020. De visserij- en aquacultuursector konden actief blijven als essentiële sectoren wegens voedselproducenten. De eerste algemene lockdown had een dermate impact op de afzetmarkt (crash van de visprijzen) dat

een afstemming van de aanvoer noodzakelijk was. Vlaanderen opteerde om de aanvoer tijdelijk te temperen vanaf mei om vervolgens –en geleidelijk aan- opnieuw volledige activiteit te bereiken in de zomermaanden. Dit betekende een stilligperiode van 3 weken voor de individuele vissersvaartuigen. De hierbij horende en tevens 4de programmawijziging werd goedgekeurd bij C(2020)8597. Wallonië plant voor haar aquacultuursector een compensatievergoeding in die retroactief zal uitgewerkt worden.

De meeste overleg- en communicatiemomenten verliepen volstrekt digitaal. Het Monitoringscomité (MC), het belangrijkste overlegplatform inzake de structurele organisatie van het EFMZV-apparaat, kwam virtueel samen op 17 december 2020 terwijl in de loop van het jaar de schriftelijk procedure werd toegepast indien goedkeuring noodzakelijk was. Naast de vaste agendapunten zoals de wijzigingen aan het OP, het jaarrapport 2019, de stand van zaken en resultaten of verwachtingen, waren de gevolgen door Covid en de aankomende Brexit de meest pertinente agendapunten. Ook het volgende fonds –het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur- werd besproken en ook hier is een zekere vertraging te bemerken. Het meest recente tijdsschema stelt de verwachte indieningsdatum bij richting begin 2022 in plaats van eind 2021.

De klankbordgroep als belangrijkste communicatie-event kon jammer genoeg niet doorgaan. De Europadag rond de ESI-fondsen werd beperkt tot een digitale campagne (europainjebuurt.be). Grote inspanningen werden geleverd om alles digitaal te laten verlopen. Ook de website van het Departement Landbouw en Visserij werd herwerkt en aangevuld, onder meer met informatie rond collectieve projecten, [Collectieve acties EFMZV | Departement Landbouw & Visserij \(vlaanderen.be\)](http://Collectieve acties EFMZV | Departement Landbouw & Visserij (vlaanderen.be)). Daarnaast vormen ook het infoblad van de Rederscentrale (Rederscentrale | Infoblad) of de webstek van het onderzoeksinstituut ILVO (<https://www.ilvo.vlaanderen.be/>) uitgebreide aanknopingspunten voor verder informatie.

Eind 2020 werd circa 59,5 milj (86%) van de middelen vastgelegd, 30,9 milj (45%) uitbetaald aan de begunstigden waarvan 29,6 milj (43%) gecertificeerd naar de EU. Inclusief de prefinancieringen heeft België cumulatief 23,2 milj (56%) van het voorziene EFMZV-budget ontvangen. Al deze financiële indicatoren duiden op een goede werking en scoren goed binnen hun Europese context. Het mindere uitbetalingspercentage zou naarmate de grote dossiers verder behandeld worden stelselmatig moeten verbeteren.

Vlaanderen en Wallonië hebben tot dusver een uitgesproken traject afgelegd richting de doelstellingen 2023. Dit is een verderzetting van de continue transitie volgens de objectieven van duurzame, slimme en inclusieve groei. Hierbij staan niet enkel de sectoren en hun producten centraal maar ook het leefmilieu waarbinnen zij actief zijn. Vlaanderen benadrukt het belang van veiligheid en moderne toepassingen aan boord. Daarnaast is ook ingezet op verbeterde leef- en werkomstandigheden. Uiteraard betekent dit ook investeringen die de algemene energie-efficiënte verbeteren en die daarmee ook bijdragen aan de klimaat- of CO₂-doelstellingen.

Innovatie en kennisopbouw staan hoog op de prioriteitenlijst. België heeft uitstekende kenniscentra waar stakeholders en onderzoekers samen de uitdagingen aangaan rond verbeterd vistuig, hogere overlevingskansen voor de niet-economische fractie, verkleinen van de ecologische impact, enz.

Die kennisontwikkeling is ook aanwezig in de aquacultuursector waar onze bedrijven inzetten op hightech- en nicheproducten.

Wallonië focust op de algemene ontsluiting en ontwikkeling van het ecosysteem waarbinnen de productie van voornamelijk forel en zalm plaatsvindt. Vrije circulatie van vis(soorten) vormt dan ook de kern van hun actieplan waarbij stelselmatig de hindernissen op de waterlopen overbrugd worden door onder meer het gebruik van vistrappen. Het soort vistrap dat aangelegd wordt, hangt af van de specifieke omstandigheden op elke locatie en is het resultaat van een uitgebreide voorstudie.

Jaarlijks worden een aantal acties in de kijker gesteld via de publieke samenvatting:

Vlaanderen 1: De stilligregeling, project ID 20/up1/ST/oplopend nummer/code vaartuignummer

De stilligregeling omwille van Covid, periode mei tot augustus 2020, om de hoeveelheid visproducten beter in lijn te brengen met de verwachte afzetmarkt.

De details van dit project zijn vastgelegd volgens het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2020 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 houdende vaststelling van de werking en het beheer van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector (FIVA) en de verrichtingen die voor steun in aanmerking komen:

Art. 19/1. Het FIVA kan aan de begunstigde, vermeld in artikel 1, 3°, a), b) of b/1), van dit besluit, binnen de gevallen en voorwaarden, vermeld in artikel 33 van de EFMZV-verordening, steun verlenen voor de tijdelijke stopzetting van visserijactiviteiten in de periode van 1 mei 2020 tot en met 31 augustus 2020.

Art. 19/2. De stilligvergoeding bedraagt:

1° 1.500 euro per week voor een begunstigde die behoort tot het kustvisserssegment;

2° 2.250 euro per week voor een begunstigde die behoort tot het KVS;

3° 6.000 euro per week voor een begunstigde die behoort tot het GVS.

...

Art. 19/3. De begunstigde vraagt de stilligvergoeding aan per week.

Een week als vermeld in het eerste lid, bestaat uit minimaal één ononderbroken periode van zeven dagen.

De begunstigde kan de startdag van de periode, vermeld in het tweede lid, vrij kiezen.

De periode, vermeld in het tweede lid, neemt een aanvang om 00.00 uur van de eerste dag en eindigt om 23.59 uur van de zevende dag.

De begunstigde kan de stilligvergoeding aanvragen voor een maximum van drie weken.

Art. 19/4. Een begunstigde komt in aanmerking voor een stilligvergoeding als aan al de volgende voorwaarden is voldaan:

1° tijdens de periode van tijdelijke stopzetting van visserijactiviteiten oefent de begunstigde geen enkele vaaractiviteit uit;

2° de begunstigde kiest als startdag van de periode als vermeld in artikel 19/3, derde lid, van dit besluit, een dag die valt in de week voorzien in het rotatieschema, vermeld in artikel 19/6 van dit besluit;

...

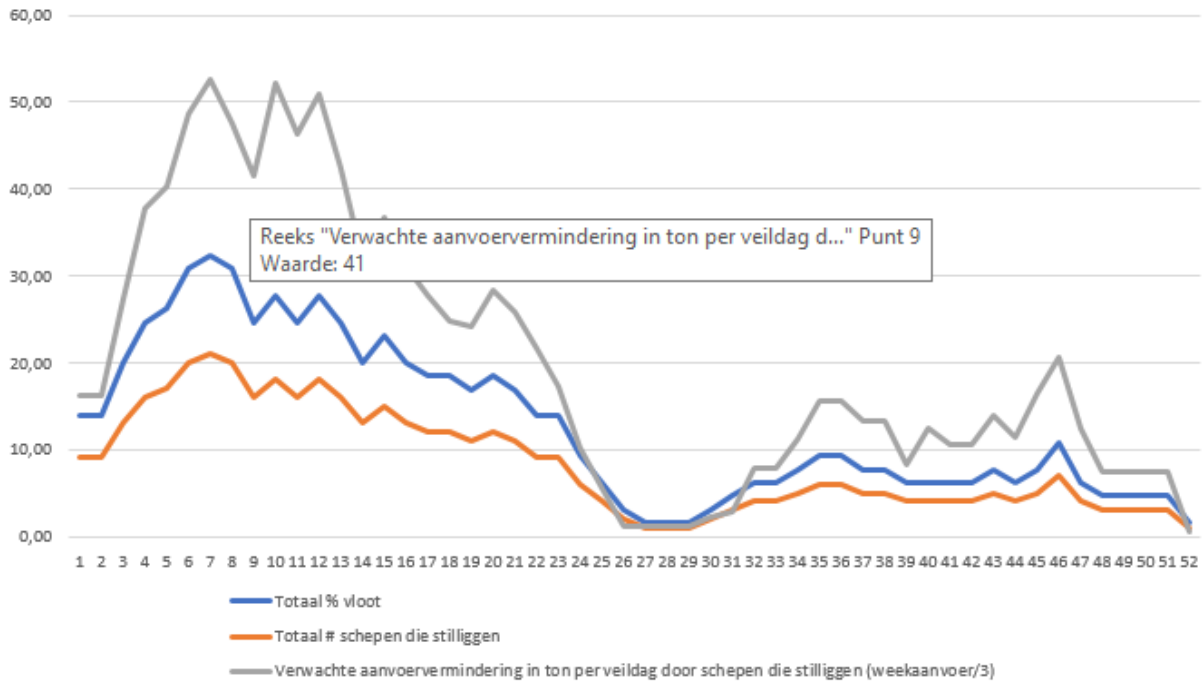
Het rotatieschema, vermeld in het eerste lid, voldoet aan al de volgende voorwaarden:

1° maximaal 40% van de totale vloot kan op hetzelfde moment stilliggen;

2° per veilweek wordt een inschatting gemaakt van het aantal begunstigten die het voornemen hebben om stil te liggen.

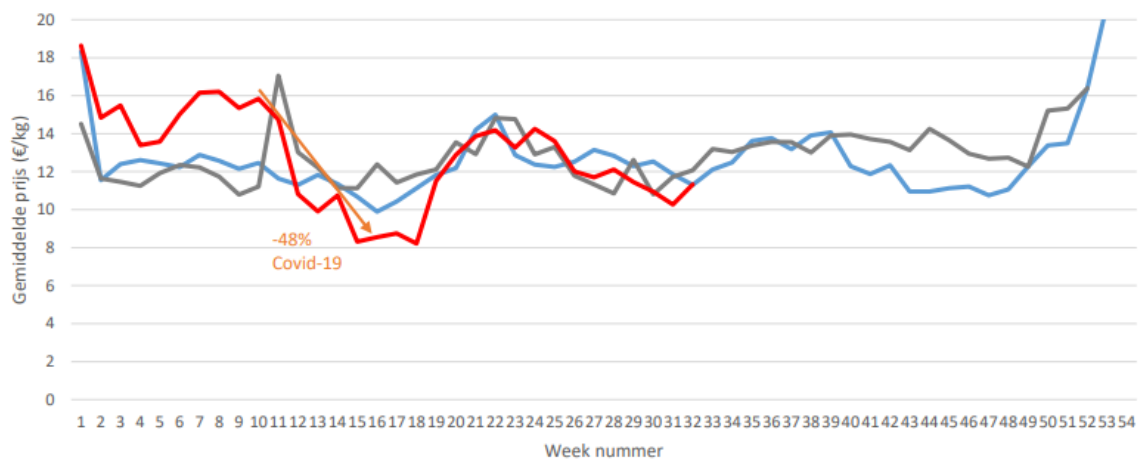
§ 2. De erkende producentenorganisatie, Rederscentrale CVBA, legt het rotatieschema, vermeld in paragraaf 1, binnen een week na de bekendmaking van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2020 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 houdende vaststelling van de werking en het beheer van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector (FIVA) en de verrichtingen die voor steun in aanmerking komen in het *Belgisch Staatsblad* ter goedkeuring voor aan de minister.

Ruwe analyse preliminaire stilligregeling. Modificatie mogelijk tijdens de uitvoering. Dip is artefact van de analyse eind juli-begin aug.

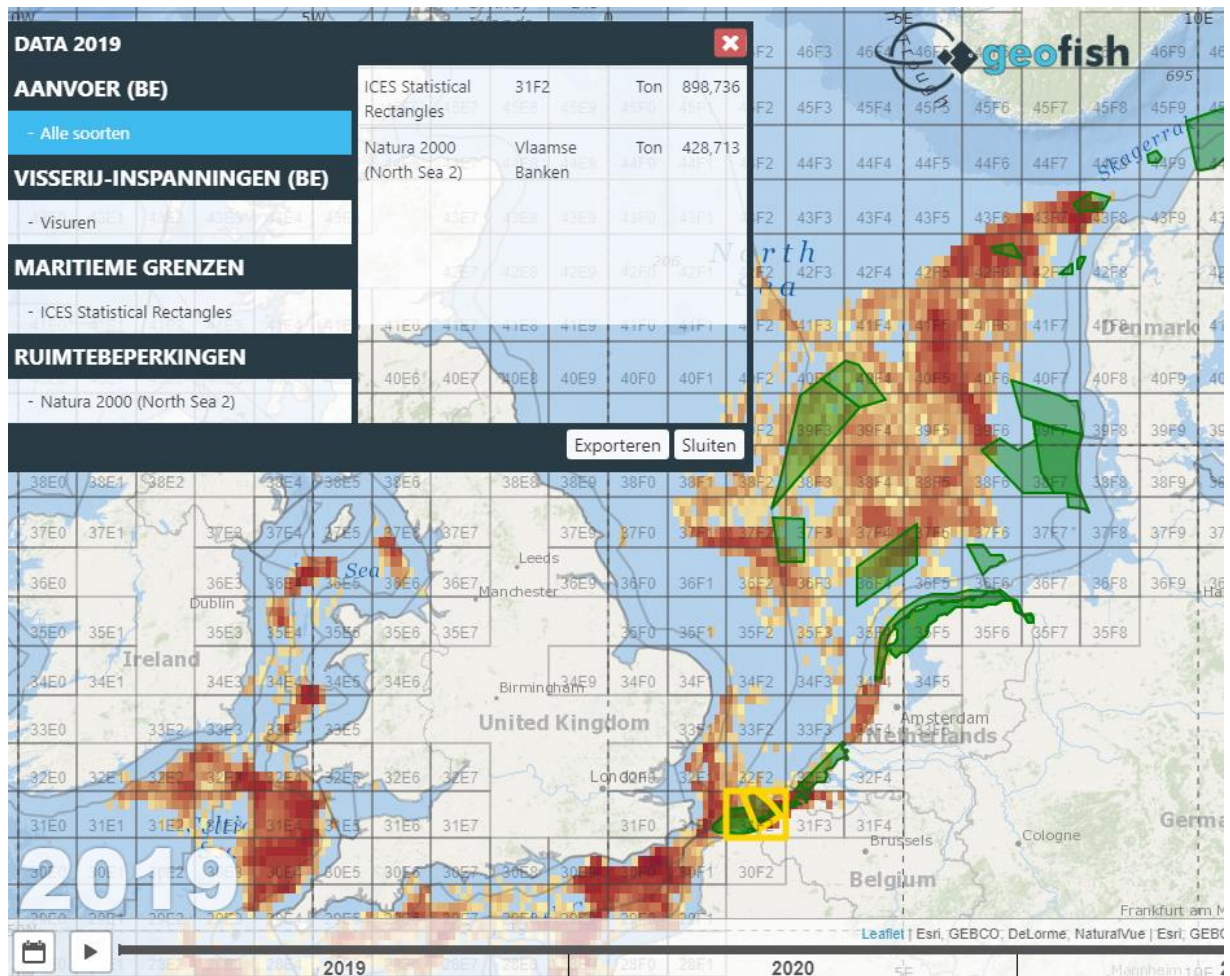
Crash van de visprijs voor tong op het moment van eerste lockdown

Gemiddelde week-prijs voor Tong gevangen door Belgische vaartuigen verkocht in Belgische veilingen

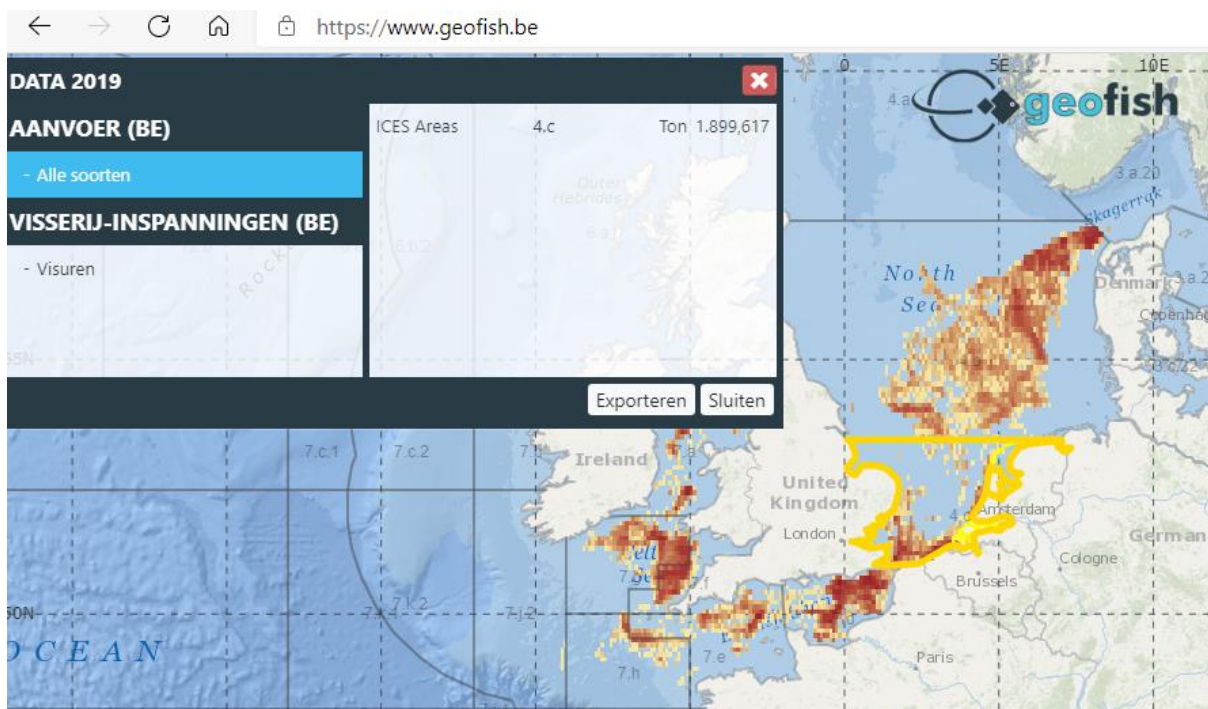
Vlaanderen 2: Geovis, 16/up1/14/div

Geovis is een voorstellingstool op kaart voor visserijdata ontwikkeld door het ILVO.

Tool om visserijdata te raadplegen in zeer hoog detail. Verschillende opties zijn mogelijk en aan te vinken zoals bijv.:

Ices rectangles, mariene beschermd gebied, 12-mijlszone, Brexit scheidinglijn, aggregatie per gebied, info over de jaren, verschillende soorten, per ICES-subregio...

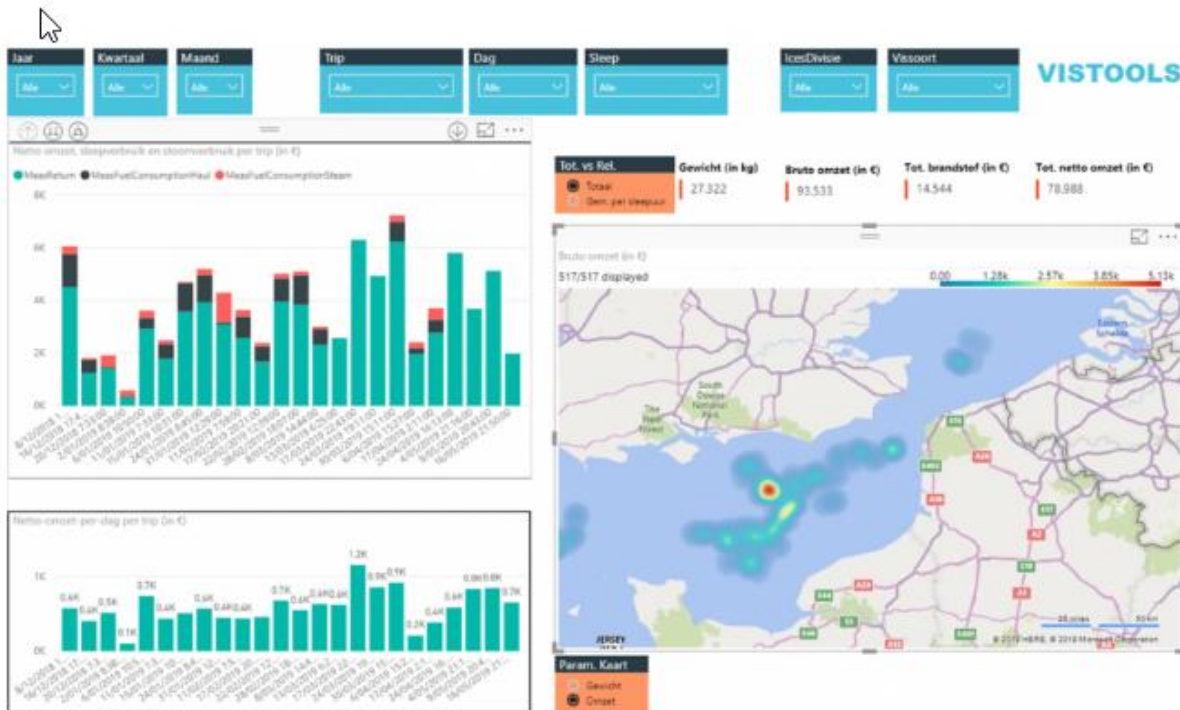

Vlaanderen 3: Vistools, 18/up1/04/div en 18/up1/17/Div

Ontwikkeling en uitbouw van een digitale en geautomatiseerde informatietool die big data kan verzamelen in real-time aan boord van vissersvaartuigen. Deze informatie kan nadien via Business Intelligence Tools verder geaggregeerd en geanalyseerd worden.

[Collectieve acties EFMZV | Departement Landbouw & Visserij \(vlaanderen.be\)](#)

[Het VISTools project - YouTube](#)

Analyse van de visactiviteit

1-11	2-11	3-11	4-11	5-11	6-11	7-11	8-11	9-11	10-11	11-11	12-11	13-11	14-11	15-11	16-11
1-10 SOL	2-10 SOL	3-10 PLE	4-10 PLE	5-10 GUU	6-10 PLE	7-10 PLE	8-10 GUU	9-10 BLL	10-10 RJC	11-10 RJC	12-10 RJC	13-10 RJC	14-10 RJC	15-10 RJC	16-10 RJC
1-9 SOL	2-9 SOL	3-9 SOL	4-9 SOL	5-9 PLE	6-9 BLL	7-9 PLE	8-9 PLE	9-9 PLE	10-9 PLE	11-9 PLE	12-9 RJC	13-9 RJC	14-9 RJC	15-9 RJC	16-9 RJC
1-8 SOL	2-8 SOL	3-8 SOL	4-8 SOL	5-8 SOL	6-8 PLE	7-8 TUR	8-8 PLE	9-8 PLE	10-8 PLE	11-8 PLE	12-8 PLE	13-8 RJC	14-8 RJC	15-8 RJC	16-8 PLE
1-7 SOL	2-7 SOL	3-7 SOL	4-7 SOL	5-7 RJC	6-7 RJC	7-7 RJC	8-7 RJC	9-7 RJC	10-7 RJC	11-7 RJC	12-7 PLE	13-7 PLE	14-7 PLE	15-7 PLE	16-7 RJC
1-6 RJC	2-6 RJC	3-6 RJC	4-6 RJC	5-6 RJC	6-6 RJC	7-6 RJC	8-6 RJC	9-6 RJC	10-6 RJC	11-6 WHE	12-6 WHE	13-6 PLE	14-6 PLE	15-6 PLE	16-6 RJC
1-5 RJC	2-5 RJC	3-5 RJC	4-5 RJC	5-5 RJC	6-5 WHE	7-5 WHE	8-5 WHE	9-5 ANF	10-5 RJC	11-5 RJC	12-5 RJC	13-5 RJC	14-5 WHE	15-5 WHE	16-5 WHE
1-4 RJC	2-4 RJC	3-4 RJC	4-4 RJC	5-4 RJC	6-4 WHE	7-4 WHE	8-4 PLE	9-4 PLE	10-4 RJC	11-4 RJC	12-4 RJC	13-4 RJC	14-4 RJC	15-4 SYC	16-4 RJC
1-3 WHE	2-3 WHE	3-3 WHE	4-3 WHE	5-3 WHE	6-3 WHE	7-3 SYC	8-3 WHE	9-3 SYC	10-3 WHE	11-3 WHE	12-3 WHE	13-3 RJC	14-3 RJC	15-3 RJC	16-3 SYC
1-2 RJC	2-2 BLL	3-2 RJC	4-2 RJC	5-2 BLL	6-2 SYC	7-2 SYC	8-2 WHE	9-2 SYC	10-2 PLE	11-2 PLE	12-2 PLE	13-2 RJC	14-2 RJC	15-2 RJC	16-2 RJC
1-1 GUU	2-1 SYC	3-1 GUU	4-1 PLE	5-1 PLE	6-1 PLE	7-1 PLE	8-1 RJC	9-1 RJC	10-1 RJC	11-1 PLE	12-1 PLE	13-1 PLE	14-1 PLE	15-1 PLE	16-1 PLE

Digitaal visruimplan

Onderwatersensoren:

- Zoutgehalte
- Conductiviteit
- Troebelheid
- Temperatuur
- Diepgang
- Aangevuld met postiedata

Zoutgehalte zeewater

Ecosysteemparemeters voor het wetenschappelijk onderzoek.

Kortom, de mogelijkheden die het EFMZV aanbiedt ter ondersteuning van de visserij en aquacultuur zijn breed en divers. Een gezonde economische activiteit met eerbied voor het milieu en zorg voor de toekomstige generaties, dat is de ultieme waardemeter voor het Gemeenschappelijk VisserijBeleid (GVB). Vlaanderen sluit hierop aan onder de slagzin: Vooruit voor (h)eerlijk voedsel in Vlaanderen ! Het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij verwelkomt dan ook alle acties die hiertoe kunnen bijdragen onder één Belgisch programma getiteld "Vooruitziend en voortvarend".